

ANA MARIA BRÂNZĂ

En Garde!

FETIȚA CU
MASCA TRICOLORĂ

Ilustrații de GABI TOMA

CUPRINS

Cuvânt înainte	>	5
Sala de crimă	>	6
Parcă am mai fost pe aici	>	17
Mica mea comoară	>	34
O lecție de viață	>	50
Vreau acasă!	>	58
Vrei cu adevărat să devii campioană?	>	76
Campioana!	>	89
Comoara regăsită	>	117
<i>Regulile de aur ale Brânzicii</i>	>	122
<i>Medaliile mele</i>	>	124
<i>Soluțiile jocurilor</i>	>	127

Cuvânt înainte

Scrima este jocul la care mă pricep cel mai bine și singurul la care mă supăr dacă pierd. Este modul meu de a mă exprima fără cuvinte și tot ceea ce știu să fac mai bine. Am trăit o viață prin și pentru sport.

Scrima mi-a dat ocazia să văd lumea, să cunosc oameni și culturi diferite. Mi-am petrecut ultimii 20 de ani gravitând în jurul acestui sport. Pentru mine este tot ce poate fi mai frumos, chiar dacă sunt și momente în care nimic nu-mi provoacă mai multă durere. Dar asta mi-am dorit mereu să fac. Scrima este acel „ceva” care mă definește!

În paginile acestei cărți, o vei descoperi pe Brânzica, un copil care a visat, a muncit, a crezut și a făcut tot ce i-a stat în putere ca să își împlinească visul. Povestea fetei năzdrăvane, cu părul zburlit și genunchii veșnic juliți, care a cucerit aurul olimpic, poate fi povestea oricui.

Am ajuns campioană datorită ambiției și oamenilor din jurul meu. Acum a venit momentul să fiu eu însămi unul dintre acei oameni pentru alți copii care se visează campioni. Iar campioni găsim în orice domeniu, nu doar în sport.

ANA MARIA BRÂNZĂ

Sala de crimă

— S-A-L-A D-E C-R-I-M-Ă. SA-LA DE CRI-MĂ. Aici e! am exclamat cu voce tare, apoi am căzut pe gânduri.

„Oare unde m-a trimis Mae?” m-am întrebat abia șoptit, nu fără un pic de neliniște. „Până la urmă, ce e locul ăsta? Știu că poate nu sunt cea mai drăgălașă și mai înțelegătoare soră din lume! Știu că ne certăm în fiecare zi pe mașinuțe, că îmi bag nasul unde nu-mi fierbe oala, mă rog, nu chiar întotdeauna, că îl mai și pârăsc mamei pentru cine știe ce năzbâtie, dar și el face la fel! Totuși, să fie atât de supărat pe mine, încât să mă trimită la o sală de crimă? Și cum de au fost de acord mami și tati?! Chiar și bunica... Pe Diana, chestia asta a lăsat-o rece. În fine, e ceva necurat la mijloc...”

— Brânzico, ce tot dondănești acolo?

— Nimic, tati. Mă întrebam doar dacă am nimerit unde a zis Mae.

— Vezi bine că da! Am urmat instrucțiunile întocmai și am ajuns la clubul Steaua, în fața unei uși mari, albe, pe care scrie cu litere metalice de-o șchioapă: „SALA DE CRIMĂ”. Ce, te pomenești că ai emoții?

— Nu, am răspuns, deși aveam inima cât un purice, iar palmele îmi transpiraseră.

De emoție, de curiozitate, poate amândouă la un loc, mă mutam de pe un picior pe altul, îmi priveam pantofii sport și îmi analizam șireturile colorate de parcă atunci le vedeam pentru prima oară. Mi-am mai aruncat o dată ochii pe anunțul de pe ușă. Trei cuvinte. Trei cuvinte pe care nu le înțelegeam tocmai bine. Am citit din nou. Întâi pe litere, apoi pe silabe, apoi cap-coadă, de parcă semnificația s-ar fi rătăcit pe undeva, pe acolo, iar eu nu reușeam să o descopăr.

Toată nebunia cu sala de crimă începuse cu câteva zile în urmă, când Mae se întorsese de la fotbal. Mae este fratele meu mai mare. De fapt, numele lui e Marius, dar nimeni nu îi spune așa, după cum nici mie nu îmi spune nimeni Ana Maria. Pentru toți, sunt Brânzica. Uneori, Mae mă bagă în belele, alteori mă scoate din belelele în care mă bag singură. Important este că, oricât de supărat ar fi pe mine, e întotdeauna dispus să-mi dea din ciocolata lui. Țasta e un lucru foarte important. Așadar, cu câteva zile înainte, Mae venise acasă bucuros nevoie mare. Ziceai că primise cine știe ce cadou. Bine, mai întâi a trântit ușa, și-a aruncat cât colo rucsacul și mingea, apoi a mers glonț la mămica și tăticul și le-a spus că a găsit locul

potrivit pentru mine: sala de crimă. Cică acolo aveam să îmi consum toată energia, să mă joc și să fac sport. Și încă ce sport, unul pe care nu îl cunosc chiar toți copiii!

— De când e crima sport? l-am întrebat nedumerită.

— Nu se spune..., a încercat să intervină mama.

— Lasă, mami, crima e numai bună pentru Brânzica noastră, s-a băgat iute în vorbă Mae. Uiți de câte ori ți s-au plâns doamna învățătoare, părinții sau câte un profesor pentru că și-a împuns colegii cu creionul?

— Dar am avut mereu grijă să nu îi doară, m-am apărat eu. Doar știi că n-aș face rău nimănui. Era doar un joc!

— Brânzico, joc, ne joc, nu e frumos! mi-a tăiat-o mama. Ți-am mai spus și altădată...

— Bine, dar...

— Acum nu despre asta e vorba. Ce zici? Mergi cu tata la sala de...

— Crimă! Sala de crimă, mami!

— Mae!

— Zău că e amuzant, mami. Și mai e și adevărat! Pe cuvânt! Așa scrie pe ușă, nu te păcălesc: „Sala de crimă”. O să-ți confirme Brânzica.

— Și ce se întâmplă acolo? am întrebat ușor neliniștită.

— Știi filmele alea cu cavaleri care se duelează?

— Îhî.

— Păi, aia se întâmplă și la sală. Oamenii vin și se bat în săbii.

— Maaamă, chiar e crimă! mi-am spus în barbă.

Recunosc, m-am cam speriat când am auzit de duel și de săbii, dar am devenit și curioasă. În zilele noastre să mai existe oameni care se duelează? Și cu săbii? Așa ceva mi se părea de necrezut! Trebuia să văd cu ochii mei ce e cu crima asta.

În noaptea de dinaintea primei vizite la sală, n-am pus geană pe geană. Habar n-am când și cum am trecut orele de la școală. Parcă nu am fost în apele mele toată ziua. În pauze, nici n-am alergat, nici n-am sporovăit cu colegii, ca de obicei. Nici pe profesori nu i-am zăpăcit cu întrebările, așa cum făceam în fiecare zi. S-au mirat și ei. Au crezut că sunt bolnavă. M-am îmbrăcat cu o oră înainte de plecare și până să ieșim pe ușă, nu mi-am găsit locul. Când, în sfârșit, am ajuns la sală, parcă m-am pierdut cu firea.

— Ei, ce zici, Brânzico, intrăm? Hai că ai citit și ai răscitit ce scrie pe ușă. Doar n-am venit până aici ca să ne uităm la niște litere, și nici alea toate.

— Ce-ai spus, tati?

— Lipsește „s”!

— De unde?

— „Scrimă”, Brânzico, nu „crimă”!

— Dar Mae a zis...

— A râs de tine! Haide, intrăm?

UN PIC DE ISTORIE

Scrima este arta de a mânui armele albe (floreță, sabie și spadă). Ca tip de sport, a luat naștere la sfârșitul secolului al XVII-lea, în Italia, apoi în Franța.

Înainte de asta, era considerată o știință, ale cărei principii au fost prezentate în *Manualul științelor armelor*, de Camillo Agrippa, cu ilustrații atribuite lui Michelangelo. Apărută la Veneția în 1553, această carte de tehnică militară, care împrumuta elemente din geometrie, a pus bazele artei sabiei și spadei.

În 1778, maestrul francez La Boësière a inventat masca. Aceasta asigură protecția sportivilor și le permitea să mânuiască armele cu mai mare viteză și de la o distanță mai mică.

Scrima este un sport olimpic încă de la prima ediție a Jocurilor Olimpice moderne de la Atena, din 1896, celebrul Pierre de Coubertain fiind el însuși un practicant pasionat al acestei discipline. Primul campionat mondial a avut loc în 1937 la Paris.

Concursurile se desfășoară individual și pe echipe. În prezent, atât bărbații, cât și femeile participă la competiții, la toate armele. Proba de sabie feminin este ultima introdusă în programul competițional.

În spațiul românesc, scrima a început să fie studiată în 1543 la Școala din Brașov, condusă de Johannes Honterus. Primul campionat național s-a desfășurat la Sinaia, în 1933. Adică mult mai târziu, când scrima era deja împământenită ca sport, nu ca întrecere pe viață și pe moarte între domni puși pe duel.

PARLEZ-VOUS FRANÇAIS?

Limba oficială folosită în cadrul competițiilor internaționale este franceza. Cea mai mare parte a termenilor de specialitate sunt împrumutați din franceză sau italiană, dar în ultima vreme au început să fie folosite și cuvinte englezești.

Iată câteva dintre cele mai obișnuite expresii:

- **En garde!** (În gardă!): sportivii iau poziția de gardă;
- **Êtes-vous prêt(e)s?** (Sunteți gata?);
- **Allez!** (Porniți!): lupta începe sau reîncepe;
- **Halte!** (Stai!): lupta se oprește;
- **Attaque / arrêt / contre-attaque / remise** (atac / oprire / contraatac / remiză): descriu acțiuni din timpul luptei;
- **Non valable** (nevalabil): tușă în afara suprafeței valabile (la sabie și la floretă);
- **Touché!** (lovit!);
- **Point!** (punct!).

GATA DE ASALT?

În jargonul acestui sport, scrimerii sunt numiți și trăgători (în franceză **tireurs**). Ei nu joacă, ci trag. Nu există puncte, ci tușe (în franceză **touches**) sau lovituri. Lama armei se numește și fier. Un scrimer specializat pe floretă se numește floretist; cel specializat pe spadă este un spadasin și cel specializat pe sabie este un sabrer. Lupta dintre doi trăgători poartă numele de asalt. Când contează scorul, este vorba despre un meci. Când se joacă pe echipe, se numește o întâlnire.